

WAT TE DOEN ALS DE GRASMAT OP HOGE ZANDGRONDEN ERNSTIG TE LIJDEN HEeft GEHAD VAN DROOGTE?

Graslandvernieuwing door het onderploegen van de oude zode en het opnieuw inzaaien heeft een sterk negatief effect op regenwormpopulaties, vooral op die van strooiseleTERS. Doorzaaien van de bestaande grasmat heeft geen aantoonbare negatieve effecten op de regenwormpopulaties.

Regenwormpopulaties in oud grasland herstellen zich over het algemeen snel, als er weer voldoende vocht en voedsel beschikbaar is.

OP VOLLEGRONDS TUINDERIJEN

Hier blijkt dat gewasresten op het land een sterke aantrekkingskracht uitoefenen op regenwormen. Gebruik van gewasresten stimuleert de regenwormpopulaties. De gewasresten bieden een voedselbron voor de regenwormen, met name voor de strooiseleTERS, maar ook een microklimaat dat regenwormen aantrekt. Het mengen van (kippen)mest door de gewasresten vergroot het positieve effect.

De aanwezigheid van regenwormen en gewasresten heeft gevolgen voor de nutriëntenbeschikbaarheid en een goede bodemstructuur. De aanwezigheid van regenwormen leidt tot gemiddeld 25% toename van de gewasproductie.

Grasstroken aan de randen van percelen hebben een gunstig effect op regenwormpopulaties. Zowel in aantallen als diversiteit. Regenwormen zijn onder gunstige omstandigheden in staat om vanuit de grasstroken het perceel te koloniseren. Regenwormen gaan zelf op onderzoek uit en zoeken de plaatsen met de beste omstandigheden. Dit geldt overigens niet alleen voor tuinderijen maar ook voor akkers.

Het smaakpanel

Prei en pastinaak worden door wormen zeer gewaardeerd. Zeker als er nog wat mest bij wordt gemengd. Witte kool en spruit hebben dit 'sausje' niet echt nodig.

kijk voor meer info op:

WWW.PIERENPOWER.NL

Projectteam:
Streekwijzer, WUR – Bodemblogie, Wortels in Onderwijs

Streekwijzer

WAGENINGEN
UNIVERSITY & RESEARCH

Deelnemende bedrijven:
De Grootte Voort, Landgoed Grootstal, Kweekland,
De Nieuwe Ronde, De Grootte Seroe

Financiering:
Provincie Gelderland,
programma Bodem
en Ondergrond

provincie
Gelderland

PIEREN POWER

Een onderzoek naar manieren
om regenwormen in de
bodem te stimuleren.

EEN GEZONDE BODEM IS HET
STARTPUNT VOOR DUURZAME
LANDBOUW EN GEZONDE VOEDING
REGENWORMEN ZIJN HIERVOOR
ONMISBAAR!

TIPS

Help de wormen een handje!

Stel je voor hoe een regenworm leeft.

Houd de bodem jaarrond groen of bedekt.

Zorg voor voldoende eten voor
de wormen.

WWW.PIERENPOWER.NL

WAT DOEN REGENWORMEN?

- Regenwormen zorgen voor structuur in de bodem. Ze zorgen voor een betere verdeling van organisch stof en voor een betere beschikbaarheid van voedingsstoffen voor planten.
- Meer wormen betekent: een lossere grond, die makkelijker te bewerken is. Plantenwortels kunnen zo beter hun weg vinden en het regenwater zakt sneller in de bodem. Hierdoor ontstaan minder plassen op het land.

OOK WORMEN HEBBEN ETEN NODIG!

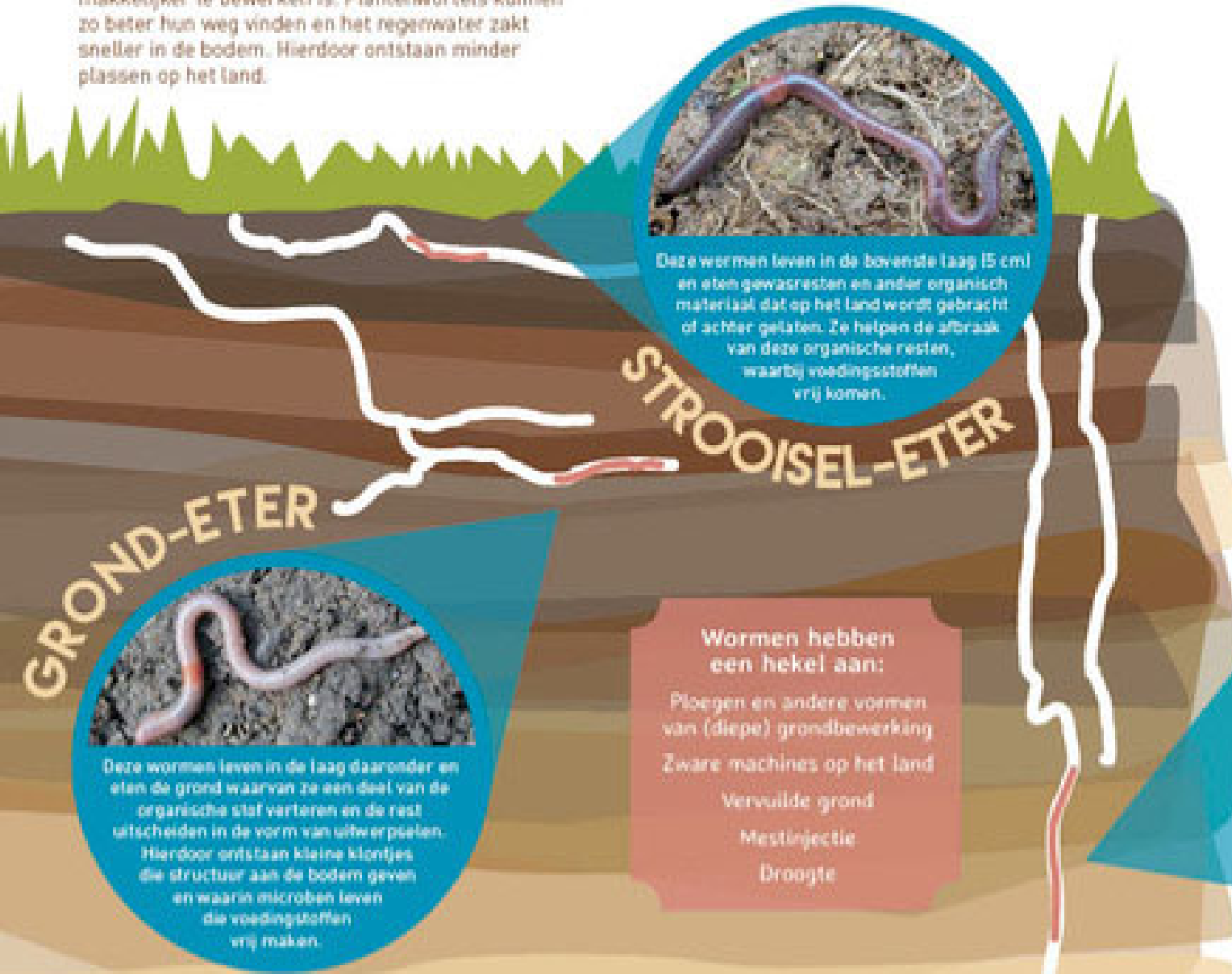
Om voldoende wormen te krijgen moet je ze voeden met plantenresten en organische mest. Liefst het hele jaar rond. Strooiseleters en pendelaars eten het liefst aan de oppervlakte. Ze zijn gek op mest, strootjes en blaadjes, maar eten ook zaden en schimmels.

NU HEBBEN WE OOK ONDERZOEK GEDAAN NAAR MANIEREN OM REGENWORMEN IN DE BODEM TE STIMULEREN

HIERVAN HEBBEN WE GELEERD DAT:

OP GRASLAND

Actief regenwormbeheer kan werken, zeker op weidepercelen. Door regelmatig grasknipsels op het land achter te laten, bijvoorbeeld door tussen het weiden door licht te maaien, nemen wormenpopulaties toe en worden de wormen ook flink dikker. Hierdoor ontstaat een betere bodemstructuur. Alleen maar maaien en afvoeren (hooiland) zonder beweiding is minder gunstig voor regenwormen.

Deze wormen leven in de bovenste laag (5 cm) en eten gewasresten en ander organisch materiaal dat op het land wordt gebracht of achter gelaten. Ze helpen de afbraak van deze organische resten, waarbij voedingsstoffen vrij komen.

Deze wormen leven in de laag daaronder en eten de grond waarvan ze een deel van de organische stof verteren en de rest afscheiden in de vorm van uitwerpselen. Hierdoor ontstaan kleine klontjes die structuur aan de bodem geven en waarin microben leven die voedingsstoffen vrij maken.

Deze wormen maken diepe verticale gangen in de bodem (snelwegen voor de plantenwortels en regenwater) en trekken gewasresten en ander materiaal de bodem in. Een pendelaar kan wel 30 cm lang worden.

PENDELAAR